

Umiejętność 1.15alt - Wyciąganie Czynnika przed Pierwiastek

Umiejętność podstawowa

Zasada Wyciągania Czynnika przed Pierwiastek

- **Zasada:** Wyciąganie czynnika przed pierwiastek polega na uproszczeniu wyrażenia poprzez wyprowadzenie pierwiastka kwadratowego z części liczby pod pierwiastkiem, o ile jest to możliwe. Proces ten opiera się na tożsamości matematycznej: $\sqrt{a \times b} = \sqrt{a} \times \sqrt{b}$. Do tej metody wymagana jest dobra znajomość kwadratów liczb naturalnych (1, 4, 9, 16, 25...). Najlepsze efekty uzyskamy przy stosowaniu tej metody jeśli szybko widzimy na co można daną liczbę rozłożyć, w przypadku konieczności dłuższego szukania zazwyczaj lepszy będzie rozkład na czynniki pierwsze.

Krok po Kroku

- **Krok 1:** Rozbij liczbę pod pierwiastkiem na iloczyn dwóch liczb, z których jedna jest kwadratem liczby całkowitej.
- **Krok 2:** Wyciągnij pierwiastek z liczby będącej kwadratem i umieść go przed pierwiastek.
- **Krok 3:** Pozostaw resztę pod pierwiastkiem.

Przykłady

- **Przykład 1:** $\sqrt{50}$
  - * Rozbijamy 50 na 25×2 , gdzie 25 jest kwadratem liczby 5.
  - * Wyciągamy 5 przed pierwiastek: $\sqrt{50} = \sqrt{25 \times 2} = \sqrt{25} \times \sqrt{2} = 5\sqrt{2}$
- **Przykład 2:** $\sqrt{72}$
  - * Rozbijamy 72 na 36×2 , gdzie 36 jest kwadratem liczby 6.
  - * Wyciągamy 6 przed pierwiastek: $\sqrt{72} = \sqrt{36 \times 2} = \sqrt{36} \times \sqrt{2} = 6\sqrt{2}$

Zadanie 1

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{75}$

Zadanie 2

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{180}$

Zadanie 3

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{245}$

Zadanie 4

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{500}$

Zadanie 5

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{300}$

Zadanie 6

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{108}$

Zadanie 7

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{135}$

Zadanie 8

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{288}$

Zadanie 9

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{450}$

Zadanie 10

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{242}$

Zadanie 11

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{363}$

Zadanie 12

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{392}$

Zadanie 13

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{294}$

Zadanie 14

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{500}$

Zadanie 15

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{320}$

Zadanie 16

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{160}$

Zadanie 17

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{252}$

Zadanie 18

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{315}$

Zadanie 19

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{128}$

Zadanie 20

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{405}$

Zadanie 21

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{270}$

Zadanie 22

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{288}$

Zadanie 23

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{224}$

Zadanie 24

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{176}$

Zadanie 25

Wyciągnij czynnik przed pierwiastek: $\sqrt{154}$

Odpowiedzi

Odpowiedź 1

$$\sqrt{75} = \sqrt{25 \times 3} = \sqrt{25} \times \sqrt{3} = 5\sqrt{3}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $75 = 25 \times 3$

Odpowiedź 2

$$\sqrt{180} = \sqrt{36 \times 5} = \sqrt{36} \times \sqrt{5} = 6\sqrt{5}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $180 = 36 \times 5$

Odpowiedź 3

$$\sqrt{245} = \sqrt{49 \times 5} = \sqrt{49} \times \sqrt{5} = 7\sqrt{5}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $245 = 49 \times 5$

Odpowiedź 4

$$\sqrt{500} = \sqrt{100 \times 5} = \sqrt{100} \times \sqrt{5} = 10\sqrt{5}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $500 = 100 \times 5$

Odpowiedź 5

$$\sqrt{300} = \sqrt{100 \times 3} = \sqrt{100} \times \sqrt{3} = 10\sqrt{3}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $300 = 100 \times 3$

Odpowiedź 6

$$\sqrt{108} = \sqrt{36 \times 3} = \sqrt{36} \times \sqrt{3} = 6\sqrt{3}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $108 = 36 \times 3$

Odpowiedź 7

$$\sqrt{135} = \sqrt{9 \times 15} = \sqrt{9} \times \sqrt{15} = 3\sqrt{15}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $135 = 9 \times 15$

Odpowiedź 8

$$\sqrt{288} = \sqrt{144 \times 2} = \sqrt{144} \times \sqrt{2} = 12\sqrt{2}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $288 = 144 \times 2$

Odpowiedź 9

$$\sqrt{450} = \sqrt{225 \times 2} = \sqrt{225} \times \sqrt{2} = 15\sqrt{2}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $450 = 225 \times 2$

Odpowiedź 10

$$\sqrt{242} = \sqrt{121 \times 2} = \sqrt{121} \times \sqrt{2} = 11\sqrt{2}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $242 = 121 \times 2$

Odpowiedź 11

$$\sqrt{363} = \sqrt{121 \times 3} = \sqrt{121} \times \sqrt{3} = 11\sqrt{3}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $363 = 121 \times 3$

Odpowiedź 12

$$\sqrt{392} = \sqrt{196 \times 2} = \sqrt{196} \times \sqrt{2} = 14\sqrt{2}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $392 = 196 \times 2$

Odpowiedź 13

$$\sqrt{294} = \sqrt{49 \times 6} = \sqrt{49} \times \sqrt{6} = 7\sqrt{6}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $294 = 49 \times 6$

Odpowiedź 14

$$\sqrt{500} = \sqrt{100 \times 5} = \sqrt{100} \times \sqrt{5} = 10\sqrt{5}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $500 = 100 \times 5$

Odpowiedź 15

$$\sqrt{320} = \sqrt{64 \times 5} = \sqrt{64} \times \sqrt{5} = 8\sqrt{5}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $320 = 64 \times 5$

Odpowiedź 16

$$\sqrt{160} = \sqrt{16 \times 10} = \sqrt{16} \times \sqrt{10} = 4\sqrt{10}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $160 = 16 \times 10$

Odpowiedź 17

$$\sqrt{252} = \sqrt{36 \times 7} = \sqrt{36} \times \sqrt{7} = 6\sqrt{7}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $252 = 36 \times 7$

Odpowiedź 18

$$\sqrt{315} = \sqrt{9 \times 35} = \sqrt{9} \times \sqrt{35} = 3\sqrt{35}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $315 = 9 \times 35$

Odpowiedź 19

$$\sqrt{128} = \sqrt{64 \times 2} = \sqrt{64} \times \sqrt{2} = 8\sqrt{2}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $128 = 64 \times 2$

Odpowiedź 20

$$\sqrt{405} = \sqrt{81 \times 5} = \sqrt{81} \times \sqrt{5} = 9\sqrt{5}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $405 = 81 \times 5$

Odpowiedź 21

$$\sqrt{270} = \sqrt{9 \times 30} = \sqrt{9} \times \sqrt{30} = 3\sqrt{30}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $270 = 9 \times 30$

Odpowiedź 22

$$\sqrt{288} = \sqrt{144 \times 2} = \sqrt{144} \times \sqrt{2} = 12\sqrt{2}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $288 = 144 \times 2$

Odpowiedź 23

$$\sqrt{224} = \sqrt{16 \times 14} = \sqrt{16} \times \sqrt{14} = 4\sqrt{14}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $224 = 16 \times 14$

Odpowiedź 24

$$\sqrt{176} = \sqrt{16 \times 11} = \sqrt{16} \times \sqrt{11} = 4\sqrt{11}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: $176 = 16 \times 11$

Odpowiedź 25

$$\sqrt{154} = \sqrt{2 \times 77} = \sqrt{2} \times \sqrt{77} = \sqrt{154}$$

Rozkład na liczbę pierwiastkowalną i resztę: Nie istnieje